

obuzet

džems tejt

DRAGI ČITAOČE

Pokušavam da otvorim tvoj kovčeg
ovom plamtećom pahuljom.

Odustaću od svog sna zbog tebe.
Ova ledena sugradica i dalje pada
i ja već jedva gledam.

Uspe li ovaj trik možda protrljamo ruke
zajedno, možda

zapalimo neku vatricu
od naših ličnih dokumenata.
Ništa ne zna ali i dalje radim, radim

upola mrzeći te,
upola mesecom izjeden.

PLES VATRE

U tvojim očima ja sam obilje greha:
vidiš me sa flašama konjaka,
haremima stasalih ljubavnica
koje me kupaju u mirisnom ulju.
Vidiš me kako pušim opijum
u radnim satima, sanjiv,

kako se sladim krilom jarebice
i golom devojkom. A ponekad
okrenem se i izdiktiram pesmu:
mislostivo se smešim na taj
privlačan čin popustljivosti
i moje trideset i tri žene tiho
tapšu. Sutradan se pojavljuje
u **NUJORKERU** a ja darujem
tu tričavu naknadu veteranima
iz tursko-kubanskog građanskog rata
ili preživelim posle vatrene
rasprodaje. Da, sestro Mišel,

sve je to istina: ples vatre
koji ti iščekuješ u budućem
životu dešava se svake noći
na podu moje sobe:
uvijam se i čitam i pišem
gotovo do zore, dok

skoro nigde više ne gori svetlo
na svetu i duhovi
lepote sasvim ne uščekuju
a moj ponos ne pređe
u potpuni stid i
prazninu a drozd ne kaže
spavaj prokleta budalo.

KLOPKA

U staroj naslonjači
nadoh drugu naslonjaču:
iako manja, radije sam
sedeo u njoj.
U toj naslonjači
nadoh drugu naslonjaču:
iako manja, na
mnogo načina beše dobro
sedeti u njoj.
U toj naslonjači; bila je manja i
nekako baš kao za mene
napravljena.
U toj naslonjači
našla se još jedna;
bila je sasvim mala,
tako mala da sam se
na jedvite jade
izvukao iz nje.
U toj naslonjači
nadoh još jednu,

a u njoj još jednu,
pa još jednu, i sve tako
dok se ne nadoh
u naslonjači tako malo
da bi bilo teško
reći sedim li
uopšte u naslonjači.
Nisam mogao da ustanem
ili da padnem, a niko nije
mogao da me uhvati.

KASNA ŽETVA

Pogledam i vidim
belog bizona
kako izlazi kroz
ogromna crvena vrata
kamiona za stoku
i teško stupa u
sunčeva usta.
Prerijske kokoške
mene se ne plaše;
mene se ne plaše ni
devojke u celofanskim
poljima, tako blizu da čuju
kako menjam probušenu gumu
na mom crnom traktoru.
Pomislim da ih doviknem;
zatim, spušta se noć.

ODREDIŠTE

Po ceo dan crvene igle za šešire
padaju s neba, zato se ja pribijem
uz prvo drvo i dopustim
somotu i svetlosti u njemu

da me vole i da me teše:
da li tako život završava?
Onda ponese drvo,
smestim ga u kola i krenem

prema kući, ne osećajući se
više delom ničega:
pomišljam: ne želim da živim
na ovom mestu dva puta, pritiskam

kočnicu i iz grla iskašljem
ljudske dlake, izađem iz kola
kola, zagledam se u starinara
koji pilji u plamenove

iz drveta – dovidenja, mali prijatelju.

Odlazim u Sietl, prodajem
svu staru odeću, spavam sam celu
sedmicu na zemlji u parku,

budim se a iz glave mi izleću
prividenja šestoro dece
koja pore irvasa.
Tužan sam i pometen,

idem smerom za koji mislim
da je najgori, s papirima vezanim
za članke mojih nogu, i pitam se
da li ovako život počinje.

CRVENE CIGLE I KAMFOROVA STABLA

Mandolina iz ludnice
pozivala je ludake na molitvu.
Portugalski jezik g. Bislija bivao je
iz sata u sat sve bolji.
Mali popišanci tek pušteni iz škole
bacali su pokvarena jaja i divlje hrizanteme,
i gondolijer je postajao nervozan.
G-đa Bisli brzo je odlučila da putovanje
do boravišta pustinjaka mora da počne,
i čamčija je projurio pokraj
malih grobova sa njihovim zakeralima.
Hendlovi i Hajdnovi oratorijumi iskakali su
iz zgrada sa retkom elegancijom
koja ih je bunila u njihovom smeru.
Piroman je palio svetiljke koje su pokazivale
put pored stubova što su se žarili
ko duša arhitekta
što ih je sazdao, pored vila sa nežnim senkama.

G. Bisli se setio muzičke sobe svoje majke,
osetljiv ko sveža boja. Sadašnja gospa
njegovog života probudi ga šamarom: »Znajte, g.
Bisli,
vaša prošlost danas je opasna beznačajnost.

Keksi i sušene breskve, ako mene pitate.
I još sve gnjecavi. Ovaj odlučni i dinamični
vozač pokazuje mnogo više snage,
pogledaj samo te očnjake!« On oseti da se u njemu
pokreću
rane zagonetke jezika – mandolina
koja poziva ludake na molitvu.
Svete vatre nosili su
hermafroditiskim božanstvima
na kraju Velikog kanala.

G. Bisli sklopi oči i pomisli:
**SKLAPAM OČI PRED OVIM CIVILIZOVANIM
PRIZOROM.
A TO ŠTO ONA GOVORI JESU NOVOSTI:
»ČAK I NAJMRACNIJA NOĆ JE U STVARI
TAMNOPLAVA.«**

OBUZET

Zašto bi verovao u magiju,
glumio interes za astrologiju
ili tarot? Tačno je da si

slobodan, i niko ne zna šta ti se
danas može dogoditi. A tvoja
ličnost može da pretrpi korenitu

promenu u narednih pola
sata. Tako ti je to. Obuzet si
svojom verom u pravdu,

nadom u bolje dane, pravičnošću
sudbine, snovima, lažima.
podsmehom. – Niko ne dobija ono što

želi. Tamna zvezda prolazi kroz
tebe dok se vraćaš iz
prodavnice: nikada nećeš biti

isti – iskustvo koje je nemoguće
zaboraviti, nemoguće podeliti
s nekim. Čeznja da se bude čist

prošla je. Ti si stranac
koji je iz sata u sat sve straniji.

Preveli:
David Albahari
i Zoran Vragolov

DŽEMS TEJT

(James Tate) je rođen 1943. godine u Kansas Sittiju. Već prva
zbirka njegovih pesama, »Izgubljeni pilot«, objavljena 1967. u pozna-
toj ediciji Jelskog univerziteta – u kojoj se predstavljaju prve knjige
novih pesnika – obasuta je brojnim pohvalama. Tejt se, u međuvre-
menu, pokazao kao izuzetno plodan pesnik, i do sada je objavio dva-
desetak knjiga i knjžica pesama. Plodnost je, naravno, propraćena i
izuzetno neujednačenim kvalitetom njegovih pesama, ali se i pored
toga može reći da Tejt zauzima jedno od vodećih mesta među mla-
dim američkim pesnicima (uz Roberta Hasa, Lujzu Glik i dr.). Od nje-
govih brojnih knjiga mogu se pomenuti »Row with Your Hair« (1969),
»The Oblivion Ha-ha« (1970), »Absences« (1972), »Viper Jazz«
(1976), »Riven Doggeries« (1981).

